

Teātra nams “Jūras vārti” aicina uz Li

Bond personālistāde “ILUS”

Šāds rečitātīvs skan kādā tāltālās padomju Latvijas laikā uzņemtajā filmā, iespējams, Ulda Brauna “Motociklu vasarā”, kur līdzās zelta frāzēm “Vai tu govī piesēji?” un ainavas kvalitātes apzīmējumam “Zoltners!”, bikla, bet pašpārliecināta jaunkundze, knibinot matu cirtu, kādos pat dažbrīd nepiemērotos mirkļos novel pūr lūpām retorisko frāzi: “Skaisti vai ne?” Tieši šī frāzes un ieraudzītā šķietamā nesavietojamība ir Li Bond radošās darbības izejas punkts.

Māksliniece Li Bond (kopš 2018. gada Lienas Bondares izvēlēts radošais pseidonīms) savai pirmajai personālistādei Ventspilī, Teātra namā “Jūras vārti” izvēlējusies ar personīgu semantiku apveltītu vārdu ILUS*.

Izstādes kodolu veido divās mākslinieku rezidencēs Ķīnā (2018. – Šeņņeņa, Guanlana, Ķīnas dienvidi, 2019. – Tjiaņdzjija, Binhai, Ķīnas ziemeļi) tapušie darbi, kas līdz šim nav tikuši izstādīti Latvijā, kā arī video un skaņas instalācija “Izmeklēšana”. Ekspozīti galvenokārt sietspiedes tehnikā radītie, arī lielformāta grafikas darbi, kurus vieno mākslinieces skata punkts.

Par savu ieceri māksliniece vēsta: “Man Ķīna ir īpaša vieta, ārpus ģeogrāfijas, drīzāk garīgā dimensijā. Nonākšana Ķīnā šķita tik likumsakarīga un vienlaikus brīnumaina, ka stāsts par laiku tur līdzinās mitoloģiskam piedzīvojumam. Ķīna smaržo, garšo, skan un vibrē citādāk. Tas bija un joprojām ir ceļojums sevī. Ķīnā pie manis atnāca vārds “Ilu” un sajūta, ka vecmamma sēž uz mākoņa maliņas un, šūpodama kājiņas, noraugās uz mani. Vecmamma vienmēr kaut ko darīja, tā ka rokās viņai noteikti bija kāds dzijas kamoliņš, adīklis vai tamboradata. Zenta Apšusala bija mans vienīgais dzīvais, tādēļ īpašais vecvecāks. Viņa bija iģauniete un vecvecmāmiņa Alma Rāgs arī.”

Līdzšinējā Li Bond darbība, lai arī saistīta ar grafiku, tomēr ikvienā izstādes projektā sniedzas arī ārpus grafiskās realitātes, gluži kā aizmiguša cilvēka roka vai basā pēda, kas izlien ārpus segas/gultas rāmja, arī Lienas radītie mākslas projekti tikai balstās savā labi zināmajā un apgūtajā plaknē, lai, piesaistot multimediju formu, skartu pašu un skatītāju tiešāk. Arī līdz šim realizētajos projektos Li Bond savu mākslas darbu sākotnēji audzē mājas apstākļos – tas gandrīz vienmēr ir personīgs, pat autobiogrāfisks stāsts, kuru gan diez vai atradīsim iekļautu oficiālajā mākslinieces biogrāfijā.

Māksliniece un kuratore Rasa Jansone par Li Bond radošo darbību izsakās: “Viņas māksla ir eleganta un savaldīga, reizēm tā var šķīst atsvešināti intelektuāla. Tas ir Li Bond labi pārvaldīts triks – skatītājs taustās gar mākslas darba perfekto ledu, pirksti jau metas zilgani, bet tad pēkšņi virsmā paveras sildoša jēgas plaisa – un tajā vienmēr ir mitusi smalkjūtīga, konsekventa feminisma dzīslīņa.”

Patī māksliniece par sevi: “Savos darbos es mēģinu notvert trauslo, atrast ideālo formas un satura vienību, kura pēc iespējas precīzāk iedarbotos uz skatītāju. Man ir svarīgi noslipēt nost visu lieko, kā matemātikas vai fizikas formulās, kur ārēji vienkāršā forma ir ietilpīga un slēpj skaistu, sarežģītu, daudzslāņainu un plašu vēstījumu. Mani mākslas darbi ir personiskā pieredzē balstīts skatījums uz sociāliem, politiskiem un kultūras notikumiem, kuros skatītājam tiek atstāta samērā plaša interpretācijas telpa. Lietojot dažādus kultūras simbolus: animācijas varoņus, padomju arhitektūru, sadzīves priekšmetus, kā arī matemātikas formulas un citātus no mākslas, sakārtojot tos jaunās konceptuāli slāņainās instalācijās, veidoju jaunu nostalgiski sirreālu neeksistējošu telpu. Manuprāt, tā ir mākslas darba un skatītāja mijiedarbība, kur slēpjas pieredzes patiesā būtība.”

Izstāde ILUS skatāma Teātra namā “Jūras vārti” no 2023. gada 13. janvāra līdz 26. februārim un tapusi ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Valsts Kultūrkapitāla fonda finansējumu, un Guanlan Printmaking Base, YAC (Ķīna) atbalstu. **Izstādes atklāšana paredzēta 13. janvārī plkst. 17.00.**

*ILUS – skaisti (īgauņu valodā), *ilu* ir viens no pēdējiem vārdiem, ko pirms nāves teikusi Lienas Bondares vecmāmiņa.

** PAR MĀKSLINIECI

Li Bond (Liena Bondare) dzimusi Alūksnē, dzīvo un strādā Rīgā. Kopš Latvijas Mākslas akadēmijas grafikas nodaļas maģistra studiju absolvēšanas 2006. gadā līdz šim brīdim radošā prakse galvenokārt balstās grafikas tradīcijās, īpaši aizraujoties ar sietspiedes tehniku, tomēr pēdējo gadu laikā paralēli tam eksperimentējusi arī ar citiem medijiem un izteiksmes formām – krīta zīmējumiem, glezniecību, objektiem, telpiskām instalācijām, kā arī video un performanci.

Sarīkojusi trīspadsmit personālizstādes, nozīmīgākās no tām: “2. Sezona – epizodes” LNMM izstāžu zāle Arsenāls radošajā darbnīcā, “Season 1 – Episodes” Šauļu Mākslas galerijā, “Baltie plankumi” galerija Māksta XO un “Kunst > ikdienas nekas” RMT Intro zālē, Rīgā. Bijusi dalībniece dažādos projektos, izstādēs un rezidencēs Latvijā un ārvalstīs, tostarp “Echoes and Resonance” Mainsite Contemporary art, Oklahoma, (ASV), YAC un Guanlan Printmaking Base rezidencēs (Ķīna), “Survival K(n)it 7” (Latvija), KUMU Mākslas muzejā (Igaunija), “Vartai Gallery” (Lietuva), “Novas Gallery” Londonā (Lielbritānija), Opoles Laikmetīgās mākslas galerijā, MOCAK – Krakovas Laikmetīgās mākslas muzejā (Polija), Klužas Mākslas muzejā (Rumānija) u.c. Piedalījies starptautiskos konkursos: 13. un 15. Tallinas grafikas triennālē (Igaunija), Starptautiskajā grafikas triennālē “Krakow 2012” (Polija) un “BIECTR” Kvebekā (Kanāda). Bijusi iniciatore un kuratore Latvijas ekspozīcijai “Et nuit illumina la nuit” izstādē “Exposition d’art contemporain balte” La Cité internationale des arts Parīzē (2008, Francija) un laikmetīgās grafikas izstādei “Power and Man” “Novas Gallery” Londonā (2006, Lielbritānija), kā arī vēl 14 izstādēm Latvijā un ārzemēs.

Lienas Bondares darbi atrodas Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā, Ķīnas grafikas muzejā Guanlanā, (Ķīna), Lučiāno Benetona laikmetīgās mākslas kolekcijā “Imago Mundi” (Itālija), Frans Masereel Centrum (Beļģija), Klužas Mākslas muzejā (Rumānija) un Kloster Bentlage (Vācija).

